

Samsøs mission er måske også FNs mission.

Hvad kan vi bruge verdensmålene til?

Af Mikkel Bruun, Nordby & Malene Lundén, Kolby Kaas.

FN's 17 Verdensmål udpeger universelle udfordringer, inden for basale behov som mad, uddannelse, energi, sundhed og naturpleje samt mere idealistiske mål som lighed, partnerskab og ansvarlighed. Verdensmålene er både brede og dybe – og retningsgivere for lokal, national og international bæredygtighed.

Mål nummer 7 handler om bæredygtig energi. Under overskriften "Sikre at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris" understøtter FN en udvikling, der ikke kun gælder for udviklingslandene, men også gavner klimaet på lang sigt, i form af mere vedvarende og grøn energi.

Energiakademiet og Samsø har ubevidst og bevidst arbejdet med verdensmål og bæredygtighed, længe før, FN meldte de 17 mål ud. Det er en naturlig konsekvens af at være en lille ø, der er udfordret på for eksempel forsyningssikkerhed, arbejdspladser og økonomi. Derfor er det store spørgsmål, ikke kun for Samsø som samfund, men for mange lokal samfund, hvordan fælleskabet kan handle på at nærme sig de 17 mål, så det lokale stadigvæk er en gyldig del af den globale udvikling.

På Energiakademiet har vi siden 2016 diskuteret FNs mål og skabt spinkle tiltag, som spænder fra at skabe undervisningsmateriale til Samsø skole til at invitere civilsamfundet til at handle på nødvendighedens dagsorden. Ikke nogen enkel opgave! På Energiakademiet skønner vi at det at være åben og undersøge og arbejde med målene, giver øget indsigt og viden om hvilke udfordringer vi alle står over for.

Vi har i tæt samarbejde med vores netværk i Danmark rejst rundt og mødtes med mange dele af samfundet og undersøgt hvor kompliceret og komplekst det er at oversætte verdensmålene til handlinger på tværs af interesser og formål helt ind i ens dagligdag.

Hvordan kan vi sammen handle hensigtsmæssigt ?

På Samsø har vi både bøvlet og fejret, hvordan klima- og energidagsordenen har påvirket udviklingen af øen. Siden 1997 har øen udviklet, omstillet og handlet sig til en position som energineutral, nærdemokratisk ø, uden at sætte alt for meget over styr og vores fælleskab har overlevet. Men hvordan kan vi bringe den gode arvemasse ind i en ny fortælling og en ny fælles mission, som harmonerer med nogle måske lidt abstrakte verdensmål? For det kræver jo stadigvæk et stort stykke arbejde at få en ø-kultur til at mødes og samarbejde om fælles mål. Men måske har vi med klimakrisen, ligesom

coronakrisen en gylden mulighed for at komme videre sammen? En gammel myte er, at jo stærkere den ydre fjende er, jo enklere kan det måske blive at skulle stå sammen om hvilket liv vi ønsker.

Hvis vi kan revitalisere Samsø som en klima-ø, vil vi kunne tiltrække både investeringer og bidrage til en forbedring af vores nærmiljø og natur, idet CO2 reduktion uvægerligt hænger sammen med mindre forurening og bedre sundhed. F.eks. harmonerer cykling med 11 ud af de 17 verdensmål. Flere cykler og færre biler kunne accelerere vores rejse henimod det fossilfrie øsamfund. Andre samlende aktiviteter kunne være tiny houses, (brugs)kunst, smarte apps, deleøkonomi – i fælles interesse og til fælles gavn. Og måske noget resten af verden kan lære af?

Verdensmålene som udgangspunkt

Klimakampen er afhængig af folkelig aktivisme, lige såvel som politiske styringsinstrumenter. Det ved FN godt, som løbende analyserer på deres målsætninger og det ved de politikere, som skal balancere mellem grønne afgifter og brancheinteresser. For uanset om der kommer en grøn check eller ej, skal vi nok vænne os til at nogle goder bliver dyrere eller sjældnere. Vi, som forbrugere, har en væsentlig indflydelse på produktionen og distributionen af det, vi køber. At tænke globalt ved at handle lokalt er en gammel sandhed, men man kan også handle ved ikke at handle, altså ved at reducere forbruget, f.eks. af transport, tøj og kød og andet med vilde CO2 aftryk.

Kirsten Brosbøl som er fritids-samsing og en del af Energiakademiets netværk, har sat sig for at samle verdens parlamentarikere bag Verdensmålene. "Det er tid til handling," mener hun. Det gør vi også. Derfor har vi søsat projektet og begrebet Folkedybet, som understøtter verdensmålene på lokalt niveau og hvor du kan gøre din stemme gældende og komme med input til store og små tiltag, som bringer os videre sammen.

I en række kronikker skriver Energiakademiet om Folkedybet, som både er et samfundslaboratorium for Samsø og en sensommerfest for Samsinger og venner. Emnerne dækker blandt andet erhverv, identitet, verdensmål og cirkulær økonomi. Målet er at fortælle om de muligheder, vi har for at få samlet Samsø om nye initiativer, men også om de udfordringer, som vi har, hvis ikke vi gør noget.

Du kan læse mere om Folkedybet på www.energiakademiet.dk.